

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І.МЕЧНИКОВА

Кафедра політології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-педагогічної роботи

Майя НІКОЛАЄВА

1 вересня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політична культура та ідеологія.

Рівень вищої освіти **Перший (бакалаврський) освітній рівень**

Галузь знань: **05 Соціальні та поведінкові науки**

Спеціальність **_052 - Політологія**

Освітньо-професійна програма: **Політологія**

ОНУ
2022– 2023 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Політична культура та ідеологія» -
Одеса: ОНУ. – 18 с.

Розробник: **В.В. Попков**, доктор філософських наук, професор.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри _____ політології _____

Протокол № від "1" 29 08 2022 р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Василь ПОПКОВ)
(прізвище та ініціали)

Погоджено із гарантом ОПІ Політологія

(підпис)

(Марія МІЛОВА)
(прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) ФМВПС

Протокол № 1 від "30" 08 2022 р.

Голова НМК _____

(підпис)

(Олег ХОРОШИЛОВ)
(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри політології

Протокол № 1 від "1" 08 2023 р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(В. Попков)
(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № __ від " __ " 20 __ р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(_____)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 4 годин – 120 змістових модулів – 2 ІНДЗ*)	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність 052-“політологія” Спеціалізації: <hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/> (назва) Рівень вищої освіти: перший бакалавр	Нормативна / за вибором (ВНЗ/студента)	
		Рік підготовки:	
		3-й	4-й
		Семестр	
		6-й	7-й
		Лекції	
		20 год	14 год.
		практичні	
		20 год	0 год.
		Лабораторні	
		год.	0 год.
		Самостійна робота	
		80 год	106 год.
		у т.ч. ІНДЗ*: - год.	
Форма підсумкового контролю: залік			

* – за наявності

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета - ознайомити студентів з теорією політичної культури та ідеології, сприяти формуванню в них особистої політичної культури та ідеологічної досвідченості адекватної політичним реаліям ХХІ століття.

Завдання Основним завданням в цьому курсі є систематизація та розкриття основних категорій політичної культури та ідеології, вивчення основних теоретичних концепцій, що дозволяють грамотно аналізувати протиріччя сучасного політичного процесу в контексті соціокультурної динаміки.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Інтегральної компетентності (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки.

Загальних компетентностей (ЗК): **ЗК01.** Знання предметної області та розуміння професійної діяльності; **ЗК04.** Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). **ЗК06.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальних (фахових) компетентностей (СК): **СК01.** Здатність використовувати категорійно – понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки; **СК05.** Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. **СК06.** Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

Очікувані програмні результати навчання (РН): **РН01.** Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності; **РН11.** Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності. **РН12.** Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування; **РН13.** Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

Очікувані результати вивчення курсу «Політична культура та ідеологія». У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: історію політичної культури і ідеології, причини і джерела формування та розвитку політичної культури і ідеологічних процесів, особливості національних політичних культур.

вміти: диференціювати різноманітні підходи до аналізу та оцінювання політичних культур, застосовувати надбані теоретичні знання у сучасній політичній реальності.

володіти: термінологічним апаратом теорії політичної культури та ідеології, засобами порівняльного аналізу ідеологій, національних політичних культур, та

етапів соціокультурного розвитку людства, методикою формулювання та обґрунтування гіпотез і концепцій щодо проблематики політичної культури та ідеології.

2.Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ПОЛІТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА ІДЕОЛОГІЇ

Тема 1. Основні етапи формування концепції політичної культури в західній політичній думці Особливості підходів до вивчення політичної культури в ХІХ - ХХ століттях. Розвиток концепції політичної культури в США в 50-60-і рр. ХХ сторіччя, її поширення в інших країнах. Внесок Алмонда і Верби в розробку класичної теорії політичної культури. Ренесанс у вивченні політичної культури в 80-90-х р. ХХ ст. Розвиток концепції політичної культури на зламі ХХ та ХХІ століть : Р. Інглхарт, С. Хантінгтон, Р. Патнем, Ф. Фукуяма та ін

Тема 2. Основи теорії політичної культури та ідеології.

Теорія політичної культури як частина загальної теорії культури. Структура політичної культури, співвідношення її основних елементів (Алмонд, Верба, Василик, Розенбаум і ін.). Політична культура як структура соціально-політичних орієнтацій. Структурування Алмондом рівнів політичної культури залежно від політичних орієнтацій громадян. Структурні характеристики політичної культури. Співвідношення політичної культури й субкультур. Методи аналізу субкультур. Основні актори формування і трансформації політичної культури. Функції політичної культури. Співвідношення ідеології і політичної культури.

Тема 3. Політична свідомість як фактор політичної культури, її суттєві ідеологічні прояви Політична свідомість як форма усвідомлення сфери політики соціальними суб'єктами. Рівні політичної свідомості: державний, теоретичний, емпіричний, повсякденний. Форми політичної свідомості – спеціалізована і масово-політична. Співвідношення понять політична свідомість і політична культура. Ідеологічні прояви політичної свідомості в політичній культурі: політичні традиції, політичний досвід, політичні переконання, вірування, уміння, настанови, представлення, очікування. Політичні цінності як невід'ємна частина політичної культури суспільства. Набір ключових політичних цінностей, виділених Д. Девайном (свобода, рівність, релігія, власність).

Тема 4. Політична соціалізація як механізм залучення людей до політичної культури Поняття політичної соціалізації як елемента політичної культури. Підходи вчених до трактовки категорії політичної соціалізації. Функції політичної соціалізації. Стадії і рівні політичної соціалізації. Фактори впливу на формування політичної соціалізації індивіду. Агенти політичної соціалізації. Політичне виховання як окремий випадок політичної соціалізації. Етапи політичної соціалізації. Типи політичної соціалізації індивідів, які свідчать про

наявність політико-культурних орієнтацій в різних країнах. Зв'язок політичної соціалізації з політичною культурою.

Тема 5. Політична культура та світова історія. Політична культура епохи світових воєн і революцій ХХ ст.

Перші цивілізації - особливості соціокультурного і політичного розвитку. Іудея, Греція, Індія, Китай - формування соціокультурних основ світової політичної історії. Виникнення і крах Римської Імперії - глибокий слід у світовій соціокультурній і політичній історії. Християнство та Іслам - потужні чинники фундаментальних соціокультурних і геополітичних перетворень. Велика імперія Чингісхана та його нащадків (епоха континентальних маршрутів) Соціокультурний аспект. Відродження західної цивілізації (епоха морських шляхів). Великі держави: королі і парламенти. Особливості політичної культури. Нові демократичні республіки Америка і Франція (культурно-політичний аспект). Наполеон Бонапарт та його роль в формуванні основ нової епохи.

Світові війни: геополітичний та соціокультурний аспекти. М. Бердяєв про співвідношення війни та революції. К. Ясперс: «Духовна ситуація епохи». Ідеологія, культура і політична практика сталінського соціалізму. Італійський фашизм та гітлерівський нацизм: особливості політичної культури. Трансформація політичних культур після Другої світової війни. Соціокультурні наслідки «молодіжної революції кінця 60х р.р. В'єтнамська та Авганська війни: соціокультурний вимір. Крах СРСР, тріумф ідеології лібералізму, та нові соціокультурні виклики. Політико-культурні реалії першої чверті ХХІ ст.

Змістовний модуль 2.

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЗАХІДНИХ ТА СХІДНИХ ПОЛІТИЧНИХ КУЛЬТУР

Тема 6. Соціокультурні основи функціонування політичних систем Заходу та Сходу.

Принцип технологічного ставлення до світу у системі західних політичних цінностей. Принцип невизначеності як особливість політичного процесу у країнах Заходу. Соціокультурні засади східного політичного порядку. Атомарно-номіналістичний принцип в Західній політичній культурі. Принцип розподілу влади як основа ліберальної політичної моделі. Системно-функціональний принцип у розумінні Заходу та Сходу. Принцип відокремлення інтересів від цінностей у світській політичній культурі Заходу.

Тема 7. Політична культура США . Основи ідеології американізму.

Головні чинники формування політичної культури США. Г. Алмонд і С.Верба про політичну культуру США. Домінантна політична культура та субкультури у США. Д. Єлазар про основні субкультури в США: моралістку, традиціоналістку і індивідуалістичну. Найважливіші елементи традиційної політичної культури США: гордість демократичними традиціями і своїми інститутами, уявлення про особливе значення американської демократії, пріоритет законодавчим органам, орієнтація на правове регулювання суспільних відносин тощо. Політичні орієнтації населення США, їхній зв'язок з діяльністю політичних партій, суспільних організацій, місцевим самоврядуванням тощо. Політичні цінності як

невід'ємна частина політичної культури та суспільства. Американський стиль політичного життя. Американська винятковість: міф або реальність? Загальне й особливе в політичній культурі США й інших країн.

Тема 8. Політична культура та ідеологія країн Західної Європи (на прикладі Британії, Франції та Німеччини).

Західна політична культура, її важливіші риси. Поняття політична культура Європейських країн. Сучасно - традиційна політична культура Великої Британії. Цінності політичної культури в британському суспільстві. Роль британського уряду і парламенту у формуванні політичних переваг громадян. Особливості політики британського уряду в Північній Ірландії, Шотландії та Уельсі. Тетчеризм як суспільне явище та відношення громадян до нього. Партиїні орієнтації британців. Особливості регіональних партійних уподобань та політичної участі британців у виборчому процесі. Національні та культурні відмінності у Великій Британії. Міфи про Велику Британію. Політична соціалізація в Великій Британії.

Події політичної історії Франції, що зробили найважливіший вплив на її політичну культуру. Від традиціоналізму до сучасності: еволюція традиційної політичної культури у Франції. Ідеї свободи та політична символіка. Нові елементи політичної культури на відміну від традиційних на зламі тисячоліть. Відношення населення країни до політичних партій та до їх ідей. Особливості політичної участі французів у діяльності партій та електоральна активність. Найбільш відомі французькі політики сучасності, їхній рейтинг. Відношення громадян у Франції до залучення у місцеву політику. Вплив міграційних процесів на свідомість французів.

Традиції сучасної політичної культури Німеччини. Національна свідомість німців у історичній перспективі. Марксизм та тоталітарне нацистське минуле як фактори впливу на політичну культуру сучасної Німеччини. Політичний менталітет Східної і Західної частин Німеччини. Специфіка політичної культури в обох частинах держави. Ефективність демократизації свідомості в сучасній Німеччині. Трансформації політичної культури еліт і політичної культури мас у післявоєнній Німеччині. Особливості формування гомогенної системи політичної культури в об'єднаній Німеччині. Політичні стереотипи та міфи в об'єднаній Німеччині.

Тема 9. Особливості східної політичної культури. Політична культура Китаю.

Східна традиція в трактуванні політичної культури. Особливості східної політичної культури. Найважливіші віхи політичної історії сучасного Китаю, які вплинули на його політичну культуру. Західні синологи про політичну культуру Китаю. Традиційні норми політичної культури Китаю. Етнічна ідентичність китайців та риси китайського менталітету. Роль КПК в узгодженні інтересів громадян. Політичні субкультури в Китаї. Особливості політичної участі в Китаї. Дозволена і не дозволена політична участь. Процеси політичної соціалізації в Китаї та їх трансформації в сучасному китайському суспільстві. Політична участь і політична соціалізація китайської молоді і студентства.

Тема 10. Політична культура і ідейні орієнтири України.

Історичні особливості розвитку політичної культури України та фактори, що вплинули на її становлення. Трагування політичної культури в історії політичної думки. В. Липинський про політичну культуру. Сучасні дослідження політичної культури в Україні. Типи та рівні політичної культури України. Маргінальність, фрагментарність, гомогенність, регіоналізм у політичній культурі України. Перехід розвитку політичної культури в Україні в напрямку демократичних форм її прояву. Становлення демократичних цінностей у політичній культурі України. Рівні політичних орієнтацій громадян України. Структура ідеологічних переваг населення України. Політична поведінка та участь громадян України в політичному процесі. Особливості суспільної свідомості українців. Політична соціалізація в Україні. Політичні цінності, що поділяються більшістю громадян України.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	сп		л	п/с	лаб	сп
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ПОЛІТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА ІДЕОЛОГІЇ										
Тема 1. Основні етапи формування концепції політичної культури в західній політичній думці	12	2	2		8	13	2			11
Тема 2. Основи теорії політичної культури та ідеології.	12	2	2		8	13	2			11
Тема 3. Політична свідомість як фактор політичної культури, її суттєві ідеологічні прояви	12	2	2		8	11				11
Тема4 Політична соціалізація як механізм залучення людей до політичної культури	12	2	2		8	12	2			10
Тема5. Політична культура та світова історія. Політична культура епохи світових воєн і революцій ХХ ст. Модульний контроль	12	2	2		8	11				11
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10		40	60	6			54

Змістовий модуль 2. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЗАХІДНИХ ТА СХІДНИХ ПОЛІТИЧНИХ КУЛЬТУР										
Тема 6. Соціокультурні основи функціонування політичних систем Заходу та Сходу.	12	2	2		8	12	2			10
Тема 7. Політична культура США . Основи ідеології американізму.	12	2	2		8	11	1			10
Тема 8. Політична культура та ідеологія країн Західної Європи (на прикладі Британії, Франції та Німеччини)	12	2	2		8	11	1			10
Тема 9. Особливості східної політичної культури. Політична культура Китаю.	12	2	2		8	13	2			11
Тема 10. Політична культура і ідейні орієнтири України. Модульний контроль.	12	2	2		8	13	2			11
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10		40	60	8			52
ІНДЗ*										
Усього годин	120	20	20		80	120	14			106

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні етапи формування концепції політичної культури в західній політичній думці	2
2	Основи теорії політичної культури та ідеології.	2
3.	Політична свідомість як фактор політичної культури, її суттєві ідеологічні прояви	2
4.	Політична соціалізація як механізм залучення людей до політичної культури	2
5.	Політична культура та світова історія Політична культура епохи світових воєн і революцій ХХ ст. Модульний контроль.	2
6.	Соціокультурні основи функціонування політичних систем Заходу та Сходу.	
7.	Політична культура США . Основи ідеології американізму.	2
8.	Політична культура і ідеологія країн Західної Європи (на прикладі Британії, Франції та Німеччини)	2
9.	Особливості східної політичної культури. Політична культура Китаю.	2
10.	Політична культура і ідейні орієнтири України. Модульний контроль.	2

6. Теми семінарських занять (не передбачено)

7. Теми лабораторних занять (не передбачено)

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (д.в.)	Кількість годин (з.в.)
1	Основні етапи формування концепції політичної культури в західній політичній думці [1]	8	11
2	Основи теорії політичної культури та ідеології [1; 2]	8	11
3	Політична свідомість як фактор політичної культури, її суттєві ідеологічні прояви [1]	8	11
4	Політична соціалізація як механізм залучення людей до політичної культури [1]	8	10
5	Політична культура та світова історія. Політична культура епохи світових воєн і революцій ХХ ст. Модульний контроль [1; 2; 3]	8	11
6	Соціокультурні основи функціонування політичних систем Заходу та Сходу [1; 2; 3]	8	11
7	Політична культура США. Основи ідеології американізму [1]	8	10
8	Політична культура і ідеологія країн [2] Західної Європи (на прикладі Британії, Франції та Німеччини) [1]	8	11
9	Особливості східної політичної культури. Політична культура Китаю. Модульний контроль [1]	8	11
10	Політична культура і ідейні орієнтири України. Підсумковий контроль (залік) [1; 2; 3]	8	11
ВСЬОГО		80	108

До самостійної роботи відноситься: [1] – підготовка до лекцій, практичних, семінарських, лабораторних занять; [2] – написання рефератів, есе; [3] – підготовка до дискусій та колоквиумів.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні навчальної дисципліни застосовуються наступні методи навчання: словесний, наочний, практичний, які передбачають читання лекції, опрацювання нормативних актів, робота з навчальною та спеціальною літературою, індивідуальні консультації.

- СЛОВЕСНІ ТА НАОЧНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ (лекційні заняття; опитування; консультування; доповіді та мультимедійні презентації);
- ПРАКТИЧНІ (тестові вправи; опрацювання матеріалу шляхом підготовки презентації; аналіз практичних ситуацій, за формами засідань у парламенті – дискусії, дебати з опозицією, парламентські слухання, сесійні засідання і т.п.);
- ІНТЕРАКТИВНІ методи навчання (під час лекційних, практичних занять);
- КОЛЕКТИВНЕ ТА ІНДИВІДУАЛЬНЕ ОПРАЦЮВАННЯ ЗАВДАНЬ (колективне обговорення, виконання та презентація ІНДЗ, обговорення проблемних питань та результатів самостійної роботи).

10. ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Засоби діагностики якості освіти включають в себе поточний, періодичний та підсумковий контроль.

Поточний контроль: усний контроль: індивідуальне і фронтальне опитування, бесіда, захист рефератів, доповідь, оцінювання доповідей; письмовий контроль: оцінювання якості виконання самостійної роботи за темами;

Періодичний контроль: тестовий контроль: оцінювання контрольних робіт за змістовими модулями (можливо тестування).

Підсумковий контроль: залік

Критерії оцінювання результатів навчання:

Опитування на занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань	0	Здобувач не бере участь у практичному занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і джерел.
	1-5	Здобувач іноді бере участь в практичному занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на практичних заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел.
	6-10	Здобувач бере активну участь у практичному занятті, в обговоренні проблемних питань, користується додатковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; здатний публічно представити матеріал.
Виконання рефератів за однією із запропонованих тем; доповідь та демонстрація презентації	0	Не зараховуються реферати (доповіді) та презентації, які виконані не самостійно або запозичені з мережі Інтернет.
	3	Доповідь та презентація самостійними, але не опрацьована актуальність, теоретичний аналіз дано описово, змістовний матеріал є формальним, висновки не конкретизовані (відсутні), тема не розкрита.
	3	Доповідь та презентація виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам із незначними порушеннями, опрацьована актуальність теми, теоретичний аналіз містить неточності, усно здобувач пояснює матеріал невпевнено, змістовний матеріал представлений добре, у висновку сформульовані загальні висновки, тема загалом розкрита із незначними прогалинами.
	4-7	Доповідь та презентація виконані самостійно, опрацьована актуальність теми із зазначенням невирішених раніше аспектів, теоретичний аналіз ґрунтовний, здобувач без допомоги викладача пояснює матеріал, самостійні висновки, тема загалом розкрита, інформація у презентації подана із використанням самостійно розроблених схем, містить посилання на джерела, хоча здобувач іноді недостатньо вміло в усній формі може сформулювати деякі положення доповіді.
	8-10	Доповідь та презентація виконані самостійно, актуальність розкрита із зазначенням невирішених раніше аспектів, правильно визначені об'єкт і предмет, гіпотеза, теоретичний аналіз ґрунтовний, здобувач вільно презентує матеріал; зміст презентації не перевантажений слайдами з текстовим матеріалом; у висновку – самостійні ґрунтовні судження, підкріплені доказами, містить посилання на джерела.
Контрольна робота	0	Відповіді неправильні (у тестових роботах)
	0-5	Модульна контрольна робота за кожним змістовним модулем.

12. Питання для підсумкового контролю

1. Культура, соціум і політика: основні категорії та закономірності.
2. Внесок Алмонда і Верби в розробку класичної теорії політичної культури
3. Політична культура як структура соціально-політичних орієнтацій.

4. Основні актори формування і трансформації політичної культури.
5. Співвідношення ідеології і політичної культури.
6. Політична свідомість як форма усвідомлення сфери політики соціальними суб'єктами.
7. Стадії і рівні політичної соціалізації.
8. Фактори впливу на формування політичної соціалізації індивіду.
9. Соціокультурний контекст етногенезу.
10. Перші цивілізації - особливості соціокультурного і політичного розвитку.
11. Іудея, Греція, Індія, Китай - формування соціокультурних основ світової політичної історії.
12. Виникнення і крах Римської Імперії - глибокий слід у світовій соціокультурній і політичній історії.
13. Християнство та Іслам - потужні чинники фундаментальних соціокультурних і геополітичних перетворень.
14. Велика імперія Чингісхана та його нащадків (епоха континентальних маршрутів) Соціокультурний аспект.
15. Відродження західної цивілізації (епоха морських шляхів).
16. Великі держави: королі і парламенти. Особливості політичної культури.
17. Нові демократичні республіки Америка і Франція (культурно-політичний аспект).
18. Наполеон Бонапарт та його роль в формуванні основ нової епохи.
19. Світові війни: геополітичний та соціокультурний аспекти.
20. Війни, революції та трансформація політичних культур.
21. К. Ясперс: «Духовна ситуація епохи». Ідеологія, культура і політична практика сталінського соціалізму.
22. Італійський фашизм та гітлерівський нацизм: особливості політичної культури.
23. Трансформація політичних культур після Другої світової війни.
24. Головні чинники формування політичної культури США.
25. Цінності політичної культури в британському суспільстві
26. Політична соціалізація в Великій Британії.
27. Від традиціоналізму до сучасності: еволюція традиційної політичної культури у Франції.
28. Національна свідомість німців у історичній перспективі.
29. Традиційні норми політичної культури Китаю. Етнічна ідентичність китайців та риси китайського менталітету
30. Соціокультурні наслідки «молодіжної революції кінця 60х р.р.
31. В'єтнамська та Афганська війни: соціокультурний вимір.
32. Крах СРСР, тріумф ідеології лібералізму, та нові соціокультурні виклики.
33. Політико-культурні реалії першої чверті ХХІ ст.
34. Захід як техніцистське суспільство.
35. Екологістична філософія та натуроцентричні практики Сходу.
36. Рівність шансів та невизначеність результатів як принцип політичного життя Заходу.
37. Телеологізм політичної культури Сходу.

38. Атомарно-номіналістичний принцип як принцип західної політичної культури.
39. Соціетарний та емфатичний характер політичної культури Сходу.
40. Свобода та опозиція в західній плюралістичній системі.
41. Східний досвід формування суспільств поширюваної *соціальної* демократії, та проблеми обмеження *політичної* демократії.
42. Сучасна маніпулятивна система та проблема суверенітету особистості.
43. "Гуманітарний" та "технологічний" критерії ефективної політики в західних суспільствах.
44. Основні проблеми застосування "принципу невизначеності" в сучасному політичному процесі.
45. Різноманіття політичних культур в ХХ ст.
46. ХХІ століття: кінець лінійного світу. "Зіткнення цивілізацій"
47. Постмодерн і постнекласика і сучасна політика.
48. Обрії майбутнього (Футурологія ХХІ ст. - соціокультурний вимір).
49. Історичні особливості розвитку політичної культури України та фактори, що вплинули на її становлення.
50. Історичні особливості розвитку політичної культури України та фактори, що вплинули на її становлення.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний та періодичний контроль									Т 10.	Сума балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	Підсумковий контроль	100
10	10	10	10	10	10	10	10	10		
Модульний контроль №1 5					Модульний контроль №2 5				залік	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D		
60-69	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення.

1. Попков В. Політична культура та ідеологія.: електронні методичні рекомендації до практичних занять з курсу для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 052 «Політологія». 2023. 35 с.
2. Попков В. Робоча програма курсу «Політична культура та ідеологія» для студентів 1-го (бакалавр) рівня навчання. Спеціальність 0-52 (політологія)
3. Попков В. Силабус курсу «Політична культура та ідеологія» для студентів 1-го (бакалавр) рівня навчання. Спеціальність 0-52 (політологія). Гугл-клас. URL: <https://classroom.google.com/c/NTcwNzEwMTMxMTRa?cjc=zcn2kia>

14. Рекомендована література

Основна

1. Бойко О.Д. Політичне маніпулювання. Навчальний посібник. – К.: «Академвидав» 2010. 432 с.
2. Гантингтон С. Політичний порядок у мінливих суспільствах. К.: Наш формат., 2020. 448 с.
3. Історія української культури. У п'яти томах. К.: Наукова думка, 2011.
4. Консерватизм: Антологія, 2-ге вид. / Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий. – К.: Смолоскип, 2008. 788 с.

5. Кремень В.Г. Україна: ідентичність у добу глобалізації (начерки метадисциплінарного дослідження). 2-ге вид. допов. К.: Т-во «Знання» України, 2013. 471 с.
6. Рудакевич О.М. Національна політична культура: теорія, методологія, український досвід: Моногр. Тернопіль: Вид-во ТНЕУ «Економічна думка», 2010. 456 с.
7. Рудакевич О. Політична культура національних спільнот: теорія та методологія дослідження : моногр. / Олег Рудакевич. – Тернопіль : ТНЕУ, 2013. – 352 с.
8. Типології політичних культур. URL: https://pidru4niki.com/1660021155282/politologiya/tipologiya_politichnih_kultur_politichni_subkulturi
9. Цивілізаційний вибір України: парадигма осмислення і стратегія дії. Національна доповідь / ред. Кол.: С. І. Пирожков, О. М. Майборода, Ю. Ж. Шайгородський та ін.; ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. К.: НАН України, 2016. 284 с. А
10. Inmond G. A., Verba S. The Civic Culture: Political Attitudes and Democracy in Five Nations. Princeton University Press. 2011. 574 p

Додаткова

11. Семенченко Ф.Г. Політична діяльність: аксіологічний вимір: Монографія. – К.: ТОВ Вид-во поліграфічний дім «Формат» 2011. – 304 с.
12. Соціокультурні чинники трансформації політичної реальності у ХХІ столітті: монографія / Ред. кол. В.В. Попков (наук. керівн.), Є. С. Огаренко, Н.Є. Степанова, О. Ю. Хорошилов). Одеса, ОНУ ім. І. І. Мечникова, 2020. - 296 с.
13. Фукуяма Ф. Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії. К: Наш Формат, 2019. - 608 с.
14. Шахай А. Якубовски М. Философия политики. (пер с польської.) Х. «Гуманитарный центр», 2011. 234 с..
15. Wells H. G. A Short History of the World /H. G. Wells Digireads.com 2010. 180 p.
16. Harari Y. N. Homo Deus. A Brief History of Tomorrow. 2018. 513 p.

15. Електронні інформаційні ресурси

17. Бжезинський З. «Україна має показати своєму молодшому братові – Росії – приклад політичної культури» URL: <http://www.pravda.com.ua/news/2007/11/14/66832.htm>.
18. Вятр Є. Політична культура в Середній Європі. Чи існує політична ідентичність у переході від Сходу до Заходу? URL: www.ji.lviv.ua/n9texts/wiatr.htm ...
19. Колосок Т. С. Спільна європейська історико-культурна традиція як основи формування європейської ідентичності в контексті міжкультурної взаємодії URL: www.culturalstudies.in.ua/sekcija_s_s4_5php
20. Морозова О. Особливості політичної культури Сходу і Заходу URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/36070/Morozova.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
21. Попков В.В. Смісловий аспект трансформації політичної реальності // Соціокультурні чинники трансформації політичної реальності у ХХІ столітті:

монографія / Ред. кол. В.В. Попков (наук. керівн.), Є. С. Огаренко, Н.Є.

Степанова, О. Ю. Хорошилов). Одеса, ОНУ ім. І. І. Мечникова, 2020. - 296 с.

22. Конфуціансько-буддійська політична культура. URL:

https://stud.com.ua/50271/politologiya/konfutsiansko_buddiyska_politichna_kultura

23. Ісламська політична культура. URL:

https://stud.com.ua/50272/politologiya/islamska_politichna_kultura

24. Західна політична культура: римський шлях.

URL:https://stud.com.ua/50274/politologiya/zahidna_politichna_kultura_rimskiy_shlyah